

Folkeoplysningspolitik for Ballerup Kommune

Indledning

Ballerup Kommune har tradition for at udvikle kommunen og byen i dialog med borgerne. I vision 2020 hedder det, at ”Vi satser på mennesker”. Mennesker i flertal, fordi det ikke kun er det enkelte individ, men alle byens borgere – det aktive medborgerskab – der satses på.

Denne inddragelse har ofte båret frugt i løsningen og udviklingen af tilbud og tiltag og der er i Ballerup Kommune en anerkendelse af dette aktive medborgerskabs potentialer, ligesom der er en anerkendelse af, at arbejdet inden for det folkeoplysende område fortsat i høj grad skal baseres på dialog, åbenhed og brugerinddragelse/(med)ansvarlighed mellem Ballerup Kommune og byens borgere.

”Kultur, der binder sammen” er en af overskrifterne i vision 2020 og det er betragtningen, at et stærkt idræts- og kulturliv inviterer til livsudfoldelse og sammenhold. Kultur skal på en og samme tid udfordre og samle, og den skal være mangfoldig og borgerinddragende. Ambitionen er at skabe hele mennesker.

Vision

Ballerup Kommunes vision er, at alle borgere får mulighed for deltagelse i folkeoplysende aktiviteter, der fremmer fællesskabet og det aktive medborgerskab idet Ballerup Kommune på en og samme tid anerkender betydningen af civilsamfundets og borgernes egne ressourcer og de potentialer, der ligger i heri, og samtidig ønsker at understrege borgernes medansvar for opfyldelsen af den enkeltes behov og ønsker, og at der i forholdet mellem den enkelte borger og kommunen er tale om et fælles ansvar.

Den folkeoplysende virksomhed er et tilbud til alle uanset alder, køn, interesser og kulturel baggrund. Den folkeoplysende virksomhed skal virke samlende på tværs af disse forskelligheder.

Mål

Målet for den folkeoplysende virksomhed defineres i loven som følger:

§7. Formålet med den folkeoplysende voksenundervisning er at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab og med udgangspunkt i undervisningen at øge deltagernes almene og faglige indsigt og færdigheder. Sigtet er at styrke den enkeltes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet.

§14. Formålet med det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde er at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab og med udgangspunkt i aktiviteten og det forpligtende fællesskab at styrke folkeoplysningen. Sigtet er at styrke medlemmernes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet.

Ballerup Kommune understøtter foreningslivet i kommunen såvel facilitetsmæssigt og økonomisk som praktisk for derigennem at sikre borgernes muligheder for deltagelse i/eller organisering af aktiviteter.

Det frivillige folkeoplysende foreningsliv, aftenskolerne og de øvrige kulturelle foreninger er udtryk for borgernes engagement, hvor aktiv deltagelse, medbestemmelse, fællesskab og demokrati er nøglebegreber, som er vigtige for den enkelte deltager, men i høj grad også for det lokale samfund.

Den folkeoplysende virksomhed skal:

- Skabe rammer for engagerede borgere, hvor aktiv deltagelse, medbestemmelse og demokrati indgår
- Give deltagerne et socialt tilhørsforhold
- Opøve demokratisk medbestemmelse
- Mobilisere frivillige
- Styrke integration og social inklusion

Den folkeoplysende virksomhed bidrager til:

- Kulturelle interesser, oplevelse og indlevelse
- Højere livskvalitet
- Udvikling af kompetencer
- Sundhed
- Oplysning og læring

Samspil med øvrige politikområder

Med fokus på det aktive medborgerskab, styrkelse af civilsamfundet og borgernes egne ressourcer og de potentialer der ligger heri, understøtter Folkeoplysningspolitikken visionen om at ”vi satser på mennesker” og ”kultur, der binder sammen”.

Derudover supplerer Folkeoplysningspolitikken Kulturpolitikken og de overordnede kulturpolitiske værdier: Mangfoldighed og rummelighed, Fællesskab, Engagement og livsglæde samt Nytænkning og kreativitet, der er de gennemgående temaer i kulturpolitikken.

Endvidere supplerer Folkeoplysningspolitikken, Ballerup Kommunes Frivillighedspolitik, Uddannelsespolitik og Sundhedspolitik, hvor fokus er frivilligt arbejde i dets bredeste betydning og at skabe tilbud og muligheder til aktiv deltagelse og et sundt liv.

Afgrænsning af aktiviteter

Den folkeoplysende virksomhed er baseret på det frivillige, demokratisk opbyggede foreningsliv,

Den folkeoplysende virksomhed bygger på det forpligtende fællesskab. og omfatter undervisning for voksne, samt idræt og idébestemt børne- og ungdomsarbejde.

De folkeoplysende aktiviteter kan indgå i samarbejde og partnerskaber med kommunale tilbud samt tilbud fra det øvrige foreningsliv i kommunen.

Det er samtidig Ballerup Kommunes målsætning at indtænke selvorganiserede borgere i fritids- og kulturlivet. Dette er begrundet i en anerkendelse af, at idræt, motion eller anden udfoldelse og individualitet går hånd i hånd og at dette for mange borgere har stor værdi, samt et ønske om, at Ballerup Kommunes borgere lever et godt og sundt liv med en høj grad af livskvalitet.

Ballerup Kommune har endvidere et antal foreninger, der ikke er omfattet af folkeoplysningsloven. Det gælder fx kulturelle, humanitære, sociale, hobbybetonede, etniske og politiske foreninger samt andre interesseorganisationer.

Foreninger, hvis opbygning, formål og aktivitet opfylder folkeoplysningslovens krav, men ikke kan betragtes som idræt eller idébestemt og samfundsengagerende børne- og ungdomsarbejde, kan dog godkendes til anvisning af lokaler. Det drejer sig typisk om foreninger med fritidsaktiviteter for voksne. Lokalerne skal være egnede og ledige, og kan kun anvendes til foreningens primære aktivitet.

Rammer for det folkeoplysende arbejde

Lokaler/faciliteter m.v.

Ledige offentlige lokaler og idrætsanlæg, som er velegnede til formålet, stilles til rådighed for det folkeoplysende arbejde inden for kommunens grænser. Der arbejdes løbende på en forbedring og udvikling samt en effektiv udnyttelse af de fysiske rammer for de folkeoplysende aktiviteter i samarbejde med de enkelte foreninger og brugerråd.

Af hensyn til de handicappedes deltagelse i foreningslivet er der ligeledes fokus på tilgængelighed.

Retningslinjerne for lokaletilskud understøtter foreninger og voksenundervisning, som benytter egne og lejede lokaler.

Retningslinjerne for lokaleanvisning sikrer en fordeling af egnede, ledige lokaler til de folkeoplysende aktiviteter og fungerer med en væsentlig grad af brugerinddragelse i fordelingsprocessen. Der er udarbejdet brugsaftaler, der beskriver de nærmere vilkår for lokalebenyttelse.

Desuden prioriteres det, at alle brugeres udnyttelse af lokaler og øvrige faciliteter optimeres gennem øget samarbejde foreningerne og andre folkeoplysende parter imellem, eventuelt med kommunal vejledning og støtte.

Brugerråd

For at styrke og understøtte det lokale demokrati og inddragelsen af borgere og foreninger i drøftelser og prioriteringer af faciliteter og ressourcer, er der på de enkelte skoler og idrætsanlæg etableret brugerråd.

Det er ønsket med dette tiltag at skabe en mere ensartet forståelse af opgaver og rammevilkår for brugerrådenes virke samt en mere systematisk dialog mellem brugerråd og Ballerup Kommune. Det skal ske med respekt for det enkelte brugerråds egenart og – til glæde for brugerne og for Ballerup Kommune.

Halfordelingsudvalg

Til behandling af sager om fordeling af idrætsfaciliteter, har Kultur- og Fritidsudvalget nedsat et udvalg (Halfordelingsudvalget). Udvalget består af repræsentanter dels fra Kultur- og Fritidsudvalget og dels af repræsentanter fra foreningerne så det lokale demokrati er repræsenteret. Udvalget træder sammen efter behov, men fast inden det årlige halfordelingsmøde i februar.

Tilskud

Kommunalbestyrelsen afsætter hvert år en økonomisk ramme til det folkeoplysende arbejde. De økonomiske midler fordeles til den folkeoplysende voksenundervisning og det frivillige, folkeoplysende foreningsliv. Der afsættes endvidere midler til udviklingsarbejde og nye projekter/initiativer inden for området.

Retningslinjerne for tilskud til den folkeoplysende voksenundervisning understøtter dels den almene undervisning, dels undervisning på mindre hold for særlige målgrupper samt de debatskabende aktiviteter.

Retningslinjerne for tilskud til de frivillige folkeoplysende foreninger understøtter aktiviteter for børn og unge under 25 år. For at fastholde aldersgruppen 13 – 18 år i foreningslivet prioriterer tilskudsreglerne særligt denne gruppe. Det samme er gældende for handicappede.

Vækstpuljen

Inden for den økonomiske ramme, der er afsat til de folkeoplysende aktiviteter, afsættes en pulje til understøttelse af det folkeoplysende udviklingsarbejde.

Godkendte folkeoplysende foreninger og aftenskoler samt selvorganiserede kan søge om midler fra puljen. Aktiviteter/foreninger/personer, der opnår økonomisk støtte fra puljen har samtidig mulighed for at få anvist kommunale lokaler, idet omfang det er muligt.

Puljen prioriterer projekter:

- Med en social målsætning
- Der styrker medborgerskabsfølelsen blandt folk med anden etnisk baggrund
- Med dokumenterbare aktiviteter
- Med blivende effekt og/eller
- Kunstnerisk effekt
- Med fokus på det aktive medborgerskab og styrkelse af civilsamfundet.

Hvad støtter vækstpuljen?

- Nye initiativer med folkeoplysende formål
- Udviklingsarbejde
- Enkeltstående projekter
- Amatørkulturelle aktiviteter
- Folkeoplysende tilbud til børn og unge
- Samlingssteder med folkeoplysning som hovedformål
- Virksomhed af tværgående karakter

Hvad støtter vækstpuljen *ikke*?

- Fester
- Mad og drikke
- Kommercielle formål
- Tilbud, der allerede får tilskud efter folkeoplysningsloven
- Tilbud, der hører under anden lovgivning

Brugerinddragelse

I henhold til Folkeoplysningslovens § 35 vil brugerne blive inddraget i sammenhænge af generel betydning for denne virksomhed. Det sker blandt andet ved høring forud for vedtagelse af:

1. Folkeoplysningspolitikken
2. Kommunens budget for den folkeoplysende virksomhed
3. Kommunens retningslinjer for tilskud til den folkeoplysende virksomhed

Der nedsættes et brugerudvalg bestående af 8 brugerrepræsentanter

- To repræsentanter fra idrætsforeningerne
- To repræsentanter fra aftenskolerne
- To repræsentanter fra øvrige frivillige folkeoplysende foreninger
- En repræsentant fra boligselskaberne
- En repræsentant fra de selvorganiserede

Disse brugerrepræsentanter afholder et-to årlige møder med administrationen. Der er ingen politisk repræsentation i dette brugerudvalg.

Kommunalbestyrelsen vælger brugerrepræsentanter efter indstilling fra brugerne. Hvilke brugerrepræsentanter, der skal indstilles afgøres på et valgmøde, hvor de fremmødte deltagere udpeger repræsentanter inden for hver deres område.

Der ydes ikke diæter og vederlag til § 35, stk. 2 udvalget.

Brugerudvalget suppleres af et årligt foreningsmøde, hvor repræsentanter fra samtlige folkeoplysende foreninger mødes med Kultur- og Fritidsudvalgets medlemmer og drøfter relevante emner.

Opfølgning og tidsramme

Folkeoplysningspolitikken vedligeholdes løbende med revision hvert 4. år, første gang i år 2014. Kommunalbestyrelsen kan til enhver tid tage Folkeoplysningspolitikken op til behandling.

Politikken godkendt 30. april 2012